

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMO NR. XI-393 1, 2, 101 STRAIPSNIŲ, VI SKYRIAUS,
PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO V¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS**

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:
„2. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo V¹ skyrių, taikomas šiems finansų sektoriaus subjektams:“.
2. Papildyti 1 straipsnį 2¹ ir 2² dalimis:
„2¹. Šio įstatymo V¹ ir VI skyrių nuostatos taikomos Lietuvos Respublikoje įsteigtoms pagrindinėms sandorio šalims.
2². Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems finansų sektoriaus subjektams, kuriems taip pat suteiktas veiklos leidimas pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 14 straipsnį, taikomos tik šio įstatymo V¹, VI ir VII skyrių nuostatos.“
3. Pakeisti 1 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:
„5. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio įstatymo V¹ skyrių, taikomos atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 806/2014 ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

- Pakeisti 2 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip:
„21. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Bankų įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Reglamente (ES) Nr. 806/2014 ir 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų.“

3 straipsnis. 101 straipsnio pakeitimas

- Pakeisti 101 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:
„3. Byloje, kurioje nagrinėjamas ieškinys ar skundas (prašymas) dėl pertvarkymo institucijos sprendimo taikyti krizių valdymo priemonę, negali būti taikomos Civilinio proceso kodekso 145 straipsnio 1 dalies 6, 7 ir 12 punktuose numatytos ar kitos laikinosios apsaugos priemonės, kurios ribotų su pertvarkymo priemonių taikymu susijusių veiksmų atlikimą (kai byla nagrinėjama Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka), arba Administracinių bylų teisenos įstatymo 7470 straipsnio 3 dalyje numatytos reikalavimo užtikrinimo priemonės (kai byla nagrinėjama Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka).“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas V¹ skyriumi

Papildyti Įstatymą V¹ skyriumi:

**„V¹ SKYRIUS
SPECIALIOS NUOSTATOS DĖL PAGRINDINIŲ SANDORIO ŠALIŲ**

115¹ straipsnis. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija

1. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija – Lietuvos bankas.

2. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija savo funkcijas atlieka vadovaudamasi Reglamentu (ES) 2021/23, jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, kitais taikytiniais ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

3. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija taip pat atlieka Reglamento (ES) 2021/23 VI antraštinėje dalyje nustatytas atitinkamai nacionalinei institucijai priskirtas funkcijas.

115² straipsnis. Kompetentinga ministerija

Reglamente (ES) 2021/23 nustatytas kompetentingai ministerijai priskirtas funkcijas atlieka Finansų ministerija.

115³ straipsnis. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos sprendimų apskundimas ir teisė prašyti sustabdyti vykdomąją bylą ar atidėti vykdymo veiksmus

1. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos priimtas sprendimas ar veiksmas (neveikimas) gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo arba Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Byloje, kurioje nagrinėjamas ieškinys ar skundas (prašymas) dėl pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos sprendimo taikyti pertvarkymo veiksmus pagal Reglamentą (ES) 2021/23, negali būti taikomos Civilinio proceso kodekso 145 straipsnio 1 dalies 6, 7 ir 12 punktuose nurodytos ar kitos laikinosios apsaugos priemonės, kurios ribotų su pertvarkymo priemonių taikymu susijusių veiksmų pagal Reglamentą (ES) 2021/23 atlikimą (kai byla nagrinėjama Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka), arba Administracinių bylų teisenos įstatymo 70 straipsnio 3 dalyje nurodytos reikalavimo užtikrinimo priemonės (kai byla nagrinėjama Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka).

3. Teismas ieškinį ar skundą (prašymą) dėl pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos sprendimo taikyti pertvarkymo veiksmus pagal Reglamentą (ES) 2021/23 turi išnagrinėti ir sprendimą pirmosios instancijos teisme priimti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo dienos. Prireikus motyvuota teismo nutartimi minėtas bendras bylos nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip dar vienam mėnesiui.

4. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija turi teisę prašyti antstolio, kad šis visiškai ar iš dalies sustabdytų vykdomąją bylą ar atidėtų vykdymo veiksmus, kai skolininkui ar išieškotojui yra atliekami pertvarkymo veiksmai pagal Reglamentą (ES) 2021/23. Tokiu atveju antstolis gali imtis tik priemonių skolininko turtui surasti bei areštuoti.

115⁴ straipsnis. Kitų Lietuvos Respublikos įstatymų taikymas

Taikant Reglamento (ES) 2021/23 V antraštinės dalies nuostatas netaikomos:

1) Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ nuostatos;

2) Civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo, Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo nuostatos, ribojančios pertvarkymo veiksmų taikymą pagal Reglamento (ES) 2021/23 V antraštinę dalį.

115⁵ straipsnis. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos ir jos darbuotojų neteisėtais veiksmais padarytos žalos atlyginimas ir kompensacija pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos darbuotojams dėl išlaidų, susijusių su jiems iškeltomis bylomis arba pareikštais ieškiniais

Žalai, atsiradusiai dėl pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos arba jos darbuotojų neteisėtų veiksmų, susijusių su pertvarkymo veiksmų pagal Reglamentą (ES) 2021/23 vykdymu ar kitų pagal šį įstatymą ir Reglamentą (ES) 2021/23 priskirtų funkcijų

atlikimu, atlyginti ir išlaidoms, susijusioms su pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucijos darbuotojams iškeltomis bylomis ar pareikštais ieškiniais, susijusiais su pertvarkymo veiksmų pagal Reglamentą (ES) 2021/23 vykdymu ar kitų pagal šį įstatymą ar Reglamentą (ES) 2021/23 priskirtų funkcijų atlikimu, kompensuoti *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos banko įstatymo 45 straipsnio nuostatos.“

5 straipsnis. VI skyriaus pakeitimas

Pakeisti VI skyrių ir jį išdėstyti taip:

„VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

116 straipsnis. Šio įstatymo **ir Reglamento (ES) 2021/23** pažeidimus nagrinėjančios institucijos

1. Šio įstatymo, **Reglamento (ES) 2021/23** pažeidimus tiria ir šiame įstatyme nustatytas poveikio priemonės už juos taiko priežiūros ~~arba~~, pertvarkymo **ir pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo** institucijos (toliau šiame skyriuje kartu – **priežiūros ir pertvarkymo institucijos**).

2. Priežiūros institucija tiria šio įstatymo 118 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 ~~ir~~ 5, **6 ir 8** punktuose nurodytus pažeidimus ir taiko poveikio priemones.

3. Pertvarkymo institucija tiria šio įstatymo 118 straipsnio 2 dalies 4 ir ~~6~~ 9 punktuose nurodytus pažeidimus ir taiko poveikio priemones.

4. Pagrindinių sandorio šalių pertvarkymo institucija tiria šio įstatymo 118 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytus pažeidimus ir taiko poveikio priemones.

45. Šiame skirsnyje nustatytomis teisėmis priežiūros ir pertvarkymo institucijos naudojami:

- 1) tiesiogiai;
- 2) bendradarbiaudamos su kitomis priežiūros ir pertvarkymo institucijomis, vykdančiomis šiame įstatyme priežiūros ir pertvarkymo institucijoms nustatytas analogiškas funkcijas;
- 3) pasitelkdamos kitus asmenis tam tikriems veiksams atlikti;
- 4) pasitelkdamos teisėsaugos institucijas.

56. Tirdamos šio įstatymo pažeidimus ir taikydamos poveikio priemones, priežiūros ir pertvarkymo institucijos glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje.

117 straipsnis. Teisė reikalauti pateikti informaciją ir teisė atlikti patikrinimus

1. Priežiūros ir pertvarkymo institucijos turi teisę reikalauti, kad įstaigos, ~~ir~~ šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodyti subjektai, **taip pat pagrindinės sandorio šalys ir kiti Reglamente (ES) 2021/23 nurodyti subjektai** joms teiktų visą informaciją, reikalingą šio įstatymo ~~arba Reglamento (ES) 2021/23~~ pažeidimams tirti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo teikti priežiūros ir pertvarkymo institucijų reikalaujamą informaciją net ir tuo atveju, jeigu tokia informacija sudaro banko **paslaptį** ~~arba~~ **ar kitą paslaptį, kuriai taikomi banko paslapties reikalavimai**, komercinę paslaptį arba yra konfidenciali dėl kitų priežasčių.

3. Priežiūros ir pertvarkymo institucijos turi teisę atlikti šio įstatymo ~~arba Reglamento (ES) 2021/23~~ pažeidimams tirti reikalingus su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis susijusius patikrinimus. Patikrinimų atlikimą reglamentuoja Lietuvos banko įstatymas.

118 straipsnis. Poveikio priemonės, jų taikymo pagrindai ir tvarka

1. Priežiūros ir pertvarkymo institucijos turi teisę asmenims taikyti šias poveikio priemones:

1) viešai paskelbti apie šio įstatymo, ~~ar~~ jo įgyvendinamojo teisės akto **arba Reglamento (ES) 2021/23** pažeidimą ir jį padariusį asmenį;

2) įspėti dėl šio įstatymo, ~~ar~~ jo įgyvendinamojo teisės akto **arba Reglamento (ES) 2021/23** pažeidimo ir nurodyti per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą ir užtikrinti, kad jis nesikartotų;

3) laikinai nušalinti ar nušalinti įstaigos, ~~arba~~ šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4 ar 5 punkte nurodyto subjekto, o jeigu pažeidžiamas Reglamentas (ES) 2021/23, – pagrindinės sandorio šalies ar kito Reglamente (ES) 2021/23 nurodyto subjekto valdymo organo narį, vyresniosios vadovybės narį arba bet kurį kitą fizinį asmenį, kuris laikomas atsakingu už padarytą pažeidimą, nuo įstaigoje, šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4 ar 5 punkte **ar Reglamente (ES) 2021/23 nurodytame subjekte** einamų pareigų. Šiame punkte nurodytų asmenų nušalinimui nuo pareigų *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 75 straipsnio nuostatos;

4) skirti šio įstatymo 119 straipsnyje nustatytas baudas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos poveikio priemonės taikomos, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) neparengiamas ar netinkamai parengiamas, neatnaujinamas ar laiku nepateikiamas gaivinimo planas ar grupės gaivinimo planas, taip pažeidžiant šio įstatymo 4, 5 ar 8 straipsnio nuostatas;

2) nepateikiamas pranešimas pagal šio įstatymo 36 straipsnį;

3) įstaigos arba šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4 ar 5 punkte nurodyto subjekto valdymo organas nepateikia priežiūros institucijai šio įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo;

4) nepateikiama šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta informacija, būtina pertvarkymo planui parengti ir atnaujinti;

5) nustatyta tvarka nevykdomi arba netinkamai vykdomi priežiūros institucijos pagal šio įstatymo 7 straipsnio 7 dalį duoti privalomi nurodymai;

6) pažeidžiami Reglamento (ES) 2021/23 9 straipsnyje nustatyti reikalavimai;

7) pažeidžiami Reglamento (ES) 2021/23 13 straipsnyje nustatyti reikalavimai;

8) pažeidžiami Reglamento (ES) 2021/23 70 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai;

69) pažeidžiamos kitos šio įstatymo ar jo įgyvendinamojo teisės akto nuostatos.

3. Poveikio priemonių taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas.

4. Priežiūros ar pertvarkymo institucija informaciją apie pritaikytas poveikio priemones, apie dėl pritaikytų poveikio priemonių pateiktus skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus, **išskyrus informaciją, susijusią su Reglamento (ES) 2021/23 pažeidimais**, pateikia Europos bankininkystės institucijai.

119 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros ir pertvarkymo institucijos skiria baudas:

1) juridiniams asmenims – iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų;

2) juridinio asmens vadovams ir kitiems fiziniams asmenims – iki 5 milijonų eurų.

2. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose) metinėse konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

3. Jeigu dėl šio įstatymo 118 straipsnyje nurodytų pažeidimų padarymo buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršijo šio straipsnio 1, 4 arba 5 dalyje nurodytą baudos dydį, priežiūros ir pertvarkymo institucijos gali skirti baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

4. Tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų, priežiūros ~~institucija~~ **ir pertvarkymo institucijos** turi teisę vietoj šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos baudos skirti juridiniam asmeniui baudą iki 5 milijonų eurų.

5. Kai juridinio asmens bendrosios metinės pajamos yra mažesnės negu vienas milijonas eurų, priežiūros ~~ir pertvarkymo institucija~~ **institucijos** vietoj šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos baudos skiria juridiniam asmeniui iki 100 000 eurų baudą.

6. Šio įstatymo 118 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytais atvejais priežiūros institucija už kiekvieną privalomo nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną skiria baudą iki vieno procento bendrųjų metinių pajamų, o tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti bendrųjų metinių pajamų, – iki 1 500 eurų.

7. Baudos apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnyje nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. Įstatymo priedo papildymas

Papildyti Įstatymo priedą 4 punktu:

„4. 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. lapkričio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas